

[Bertel Dahlgaard.]

efter vor anskuelse ikke mere noget valuta-mæssigt formål af betydning, men er til stort administrativt besvær.

Med hensyn til liberaliseringen og ophævelsen af restriktioner rejser der sig sikkert indadtil større problemer, end man tidligere har tænkt. Erhvervene har med rette kaldt på fri konkurrence og fri prisdannelse så hurtigt, som mulighederne herfor var tilstede, men det kan jo ikke nægtes, at når så staten hævede sine restriktioner, var der altfor mange, der tabte begejstringen for den frie prisdannelse og fik travlt med at omgærde sig med de kraftigst mulige prisaftaler, der netop satte den fri prisdannelse ud af spillet. Jeg vil ikke generelt fordømme enhver aftale indenfor de enkelte erhvervsgrupper. Der kan meget vel anføres argumenter for aftaler af forskellig art, som skaber visse ordensregler, der hindrer kaotiske konkurrenceforhold på det ene og andet område, men der er en grænse, hvor aftalerne går over til at blive en ren prisgivelse af forbrugerne, og vi er på visse områder nu kommet så vidt, at man endog kan se indenfor visse brancher, at man offentlig betegner en kollega som ukollegial, hvis han sælger billigere end en selv. Det går jo ikke. Jeg vil gerne sige, at de erhvervsdrivende, der er inde på denne glidebane, er de farligste banebrydere for socialisme.

Til regeringen vil jeg iøvrigt gerne sige, at det er jo meget godt, at staten stiller store krav til befolkningen, og det er også rigtigt ikke at skjule de vanskeligheder, der foreligger, men det er lige så vigtigt at skønne nøgternt over, hvor den rigtige grænse for kravene går. Går man nemlig over en vis grænse, giver de store krav bag-slag og skader selve den produktive virksomhed. Statsstyret må i den nuværende situation træffe sine dispositioner sådan, at vi mest muligt holder os udenfor den cirkel, der hedder prisstigning, øgede skatter, højere pristal, højere produktionsomkostninger. Det kræver en hård drejning af statsroret. Statens og samfundets investeringsvirksomhed må midlertidigt ændres i væsentlig grad. Det kan ikke nægtes, at mægtige kapitalinvesteringer finder sted til fremme af formål, som i og for sig er ønskelige, og som har til hensigt at skabe be-

hageligheder for befolkningen, men som ikke øger landets indtjeningssevne med en eneste øre, og som kan udsættes i en tid, hvor vi må kæmpe os igennem for nogenlunde at bevare den nuværende standard.

Det er ikke svært at nævne statsinvesteringer af denne art til sneve af millioner kroner. Det samme gælder indenfor kommunerne. Ude på Blegdamsvej vil Københavns kommune nu anvende millioner til opførelse af en amtsgård, der uden skade for nogen kunne opsættes, ja, hvor dispositionen oven i købet er mod al fornuft på et tidspunkt, hvor der endnu ikke er truffet beslutning om karakteren af den kommende hovedstadsordning. (Statsministeren [Hans Hedtoft]: Det er Københavns amt!). Ja, selvfølgelig, Københavns amtskommune. Eller et andet eksempel: Vi skal have fjernsyn; det er meget kostbart; det forudsætter investeringer af mægtige millionbeløb og stort valutaforbrug. Fjernsyn er sikkert godt, og vi skal følge med i de eventyrlige tekniske fremskridt, men når det står på knald eller fald for Danmarks økonomi, kan vi nok en tid leve lykkeligt foruden, og så fremdeles på andre områder. Også de militære investeringer bør selvfølgelig inddrages under overvejelserne igen. I alle Atlantpagtens lande diskuteres det, hvor langt man her kan gå under hensyn til landenes hele økonomiske stilling.

Da Norge gav sin principielle tilslutning til enhedskommandoen, tog den norske regering forbehold med henblik på den fornødne hensyntagen til landets økonomiske evne. Vi må på samme måde tænke os om endnu en gang.

Landets investeringspolitik forlanger midlertidigt en omstilling af hele mentaliteten herhjemme, så kapitalen overføres til de mest produktive formål, der øger eksporten og mindsker importen, men i samme grad det sker, kan man mindske de ekstraordinære skattebyrder på befolkningen. Herhen hører også direkte besparelser på de offentlige driftsbudgetter og forenklinger indenfor administrationen. I denne forbindelse vil jeg gerne spørge den højtærede finansminister, om han ikke kan give tilsagn om, at forvaltningsnævnets forenklingsevne fremmes i et hurtigere tempo. Det er jo et højst fortjenstfuldt arbejde, der udføres af forvaltningsnævnet, og som